

De organisat- tie speurtocht

**GA MEE OP ZOEK NAAR DE CUL-
TUUR VAN JOUW ORGANISATIE &
VIND UIT WAAROM DAT NUTTIG IS.**

↓
Zo leer je meer over jouw organisatie en
blijkt alles toch anders te zijn dan je
denkt.

TIPS VOORDAT JE BEGINT

Maak notities

Schrijf op wat je ziet. Wat je er-
bij voelt.

Stel je oordeel uit

Kijk goed om je heen en laat din-
gen op je af komen. Kijk maar heb
er geen oordeel over of schrijf je
oordeel op. Probeer zo neutraal mo-
gelijk te observeren. Zet je antro-
pologenbril op.

Zelfreflectie

Zelfreflectie is een belangrijk on-
derdeel van een ethnografisch on-
derzoek: wat verwachtte je van te
voren, wat vind je van je bevinding-
en en bij welk antwoord kon je je
mening niet aan de kant zetten. Wat
zegt dit over jou?

Dompel je on- der

Antropologie gaat
over je helemaal on-
derdompelen in de
cultuur. Ga op zoek
naar rituelen, de
rangorde, patronen,
onderlinge relaties
en (terugkomende)
verhalen.

De speurtocht

1.

Voorwerk

Bezoek de website en sociale media van de organisatie. Speur op internet naar informatie (bv kranten).

2.

Het veldwerk begint

Verken het gebouw. Praat met medewerkers, klanten, etc.

3.

Evalueren en concluderen

Evalueer wat je gezien en ervaren hebt. En bespreek dit met elkaar.

Waar let je op - 1

Voorwerk en het eerste veldwerk:

Hoe ervaar je het gebouw?

Hoe ligt het in zijn omgeving?

Zie je symbolen van macht, belangrijkheid?

Wat is de stijl van het gebouw? Imponerend, bescheiden, etc.

Hoe presenteert het management zich?

Hoe ziet het organigram er, op papier, uit?

Welke documenten kan je online vinden?

Hoe komt de organisatie in de pers over? En op sociale media? Zijn er positieve en negatieve berichten te vinden of je organisatie?

Hoe oogt de website/flyers/folders? Welke 'verhalen'*) staan er op de website (en op andere uitingen?). Kijk eens op de website van [Unilever voor inspiratie](#) .....en alle andere zaken die je te binnen vallen.....

In de organisatie

Hoe zit het met de hiërarchie, wie is (echt) de baas?

Hoe werken afdelingen samen of juist tegen?

Welke verhalen zijn er in de organisatie en wat zegt dit dan?

En welke rituelen zijn er? Bijvoorbeeld bij vergaderingen, vrimobo, personeelsuitjes, afscheid van personeel, ontvangst nieuw personeel?

Hoe kijkt de organisatie naar de buitenwereld en naar klanten? Hoe gaat de organisatie om met nieuwe klanten, cliënten, etc.?

Welke symbolen (van macht) zijn er?

Hoe gaan afdelingen met elkaar om?

Welke 'taal' wordt er gebruikt? Veel vakjargon, afkortingen, plat, bekakt, voertaal Engels/Nederlands/anders?

Hoe gaat de organisatie om met conflicten?

Hoe staat het met de diversiteit? vrouwen/mannen, autochtoon/allochtoon, andersdenkenden, etc.? Wordt hierover gesproken? Is het een issue?

aantekeningen/bemerkingen:

wat is antropologie?

De Organisatiespeurtocht is gebaseerd op de onderzoeksmethoden van de antropologie. De studie die cultuur bestudeert. Culturen van vreemde stammen ver weg. Maar ook de cultuur in organisaties en zelfs van hele naties of economieën. Het samenleven en -werken van mensen is geworteld in de cultuur die we hebben.

“Cultuur is wat in de ruimtes tussen mensen zit.”

Het bestuderen hoe culturen werken helpt je om te begrijpen hoe je organisatie in elkaar zit. En waarom dingen gaan zoals ze gaan. En hoe je er iets aan kunt veranderen/verbeteren (als je dat zou willen).

De bril waardoor je kijkt

Deze speurtocht geeft je een bril om de processen, structuren en gebeurtenissen in een gemeenteraad te ontwarren.

Waar kijk je naar als antropoloog? Bijvoorbeeld naar de verschillen in cultuur (bijvoorbeeld tussen management, staf en werkvloer). Naar ranking en macht (wie is de baas en wie bepaalt/bepalen de cultuur). Rituelen en symbolen. Taal, verhalen en gewoonten. Etc.

|| * Je hebt heel veel informa- tie verzameld en wat kun je er nu mee? * ||

Je hebt waarschijnlijk allerlei soorten informatie verzameld. Hoe zorg je nu dat je er iets zinvols van maakt?

Een sociogram helpt om te ordenen. Geef aan hoeveel iemand gepraat heeft en met wie. Hoe was de toon. Maak van de belangrijkste individuen een persona. Hier zie je een voorbeeld van een sociogram.

Beschrijf de rituelen, symbolen en verhalen die je gezien/gehoord hebt. Probeer alles in je eigen woorden op te schrijven.

Leg verschillen naast elkaar: hoe gaat het in de raad en in het 'gewone' (werk)leven. Wat valt dan op.

Waar zitten jouw irritaties, verbazing en weerstand. Deze heb je opgeschreven. Leg deze naast je bevindingen. Waarschijnlijk gebeurden hier de meest interessante dingen.

Het mooiste is, als je er een verhaal van maakt. Je kunt ook met afbeeldingen of tekeningen werken. En nee, dat is niet kinderachtig, het maakt het allemaal helder.

Het gaat er om dat het voor jou duidelijk en herkenbaar is.

Ter inspiratie

Hier is een voorbeeld op mijn website. Wil je inspiratie over hoe antropologen werken lees dan bijvoorbeeld de boeken van Joris Luyendijk (hij is o.a. een antropoloog) of dit artikel over een antropologisch onderzoek bij de politie.